

[Valdemar Sørensen.]

Forslag, der ligeledes har været omtalt her, ogsaa har været taget ind i Overvejelserne, og at dette Forsøg paa at skabe en ny Byggelovgivning igen har sin Forløber i et Forslag vedtaget af Borgerrepræsentationen i 1908 som Resultat af Forhandlinger i et tidligere Fællesudvalg nedsat i 1898 med den Opgave at foreslaa en Revision af Bygningsloven af 12. April 1889, den Byggelov, der endnu i Dag gælder i København.

Forarbejderne til det Lovforslag, som er til Behandling, har saaledes strakt sig over 40 Aar og er foregaaet samtidig med, at Bybebyggelsen og Bygningsvæsenet i teknisk, økonomisk og social Henseende har gennemløbet en Udvikling, paa mange Maader af saa omvæltende Karakter, at den satte sig ud over baade de eksisterende og de paatænkte Lovregler; og Forsøgene paa i denne Periode at forme en Lovgivning, paa een Gang fast og rummelig nok til at binde en saa levende og lunefuld Organisme, som en Storby i uafslædig Vækst til de Samfundshensyn, der til enhver Tid maa gøres gældende, er derfor stadig kommet til kort.

Om det foreliggende Lovforslag nu løser Spørgsmaalet paa tilfredsstillende Vis, skal jeg ikke forsøge nogen indgaaende Vurdering af, alene af den Grund at Tingets Medlemmer har faaet færre Dage til at klare sig Indholdet, end de skiftende kommunale Fællesudvalg, bistaaet af al Slags Sagkyndighed, har haft Aar til deres Overvejelser. Det uoverkommelige kan ingen vente af os. Desuden er Forslaget ikke let læst. Teknisk og juridisk Sagkyndighed har slaaet sig sammen om at forme mange af Bestemmelserne saa elastisk, at de sikkert betyder langt mere eller meget mindre, end der tilsyneladende staar i dem. Den samme Hensigt er i adskillig anden Lovgivning blevet Aarsag til de hyppige Klager over Lovenes gaadefulde Affattelse, og personlig foretrækker jeg naturligvis ogsaa en Lovredaktion, der taler et jævner og lettere forstaaeligt Sprog.

Men jeg tilstaar, at naar det gælder den københavnske Byggelovgivning, er det svært at fastholde et saadant Krav til den sproglige Stil. Det er ganske vist tiltalende efter min Opfattelse, at den gamle Byggelov af 1889 siger Tingene paa en meget mere ligefrem Maade; men erkendes maa det jo, at just dette Forhold er blevet medvirkende til, at Bestemmelserne ikke mere dækker, hvad de skal. En Virkelighed, som maatte respekteres, har for længe siden sprængt deres Rammer og erstattet dem med et saa omfattende Dispensationssy-

stem, at stort set har vel kun to af Paragrafferne i Loven af 1889 fuld Gyldighed i Dag, den ene den, der siger, at Loven ikke gælder for Kastellet og Flaadens Leje, og den anden den, som giver Adgang til at sætte Bestemmelserne ud af Kraft ved Dispensationer.

At det saaledes blev Administrationen, der i Realiteten kom til at fungere som Byggelov, bør man dog ikke beklage alt for stærkt. I det samme Tidsrum, hvor Byggeloven af 1889 blev mere og mere uanvendelig til praktisk Tjeneste, skiftede Bystyret i København politisk Karakter, og det kom ingeniunde Byen til Skade, at de demokratiske Kommunalpolitikere og deres Embedsmænd, naar man ikke formaaede at indhente Tiden med en ny Byggelov, dog i hvert Fald kunde frigøre sig for forældede Lovregler, skabt af en mere primitiv Byggeteknik, mindre Krav til Boligens og Bykvarterets Udformning og Luftighed og tilbagelagte Forestillinger om Forholdet mellem By og Borger, mellem Samfundet og den enkelte.

Maaske er der noget om, at Forvaltningen af de administrative og vedtægtsmæssige Forholdsregler, der traadte i Stedet for stivere Lovbestemmelser, efterhaanden som de formerede sig, medførte en vis Tyngde af Bureaukrati. Men denne Omstændighed, der i øvrigt tit kom til at virke som Borgernes Værn mod en vilkaarlig Forskelsbehandling, kan paa ingen Maade diskvalificere et System, som satte det københavnske Demokrati i Stand til at beherske en Udvikling, der i de senere Tiaar uden om de gamle Bydele og deres nærmeste, mindre tiltalende Forstæder har lagt en helt ny By, teknisk og hygiejnisk svarende til Nutidens Behov og med Plads til en Befolkning fordoblet siden Aarhundredskiftet til $\frac{3}{4}$ Million Mennesker.

De Problemer, Ledelsen af en saadan By stilles over for med Hensyn til Bebyggelse og Byplan, er imidlertid saa komplicerede, at skal man tænke længere end til i Morgen, lader de sig i Længden ikke løse Skridt for Skridt ad Vedtægternes og Administrationens Vej. Forsøget paa at affatte en ny Byggelov maatte derfor genoptages, og skønt det foreliggende Lovforslag saa øjensynligt er skrevet af Eksperter og paa mange Punkter saa aabenbart kun henvender sig til Eksperter, maa det indrømmes, at saadan omtrentlig maatte vel en københavnsk tidssvarende Byggelov komme til at se ud, naar den foruden at fastlægge, hvad det menes paakrævet at redigere i konkret Lovsform, ogsaa skulde bevare lige til det